

**El tanc
(o per què ens envaiu?)
Enric Mas (<http://nitsenblanc.cat>), 02/10/17**

Després dels terribles fets ocorreguts ahir al nostre país (Catalunya), on les forces policials s'han trobat amb l'única resistència de mans alçades, clavells i cants dels nostre himne nacional, recordo amb extraordinària presència una anècdota que havia llegit fa anys i que ara brilla més que mai en la meva desdibuixada memòria, amanida amb fonts (re)consultades recentment.

Si creieu que poc o res té a veure amb la invasió produïda ahir, només us diré que llegiu atentament i que canvieu: “tanc soviètic/KV” per “Catalunya”, “dispars/foc del tanc” per “mans alçades/clavells”; de l'altra bàndol no cal canviar res, perquè els canons, bateries de foc, mines i demés són fàcilment associables al que tots sabem. Els esdeveniments militars actuals es podrien reescriure sense armes, tot i que a molts estats els sembli impossible encara al segle XXI.

Al final de la Segona Guerra Mundial, un grup d'oficials alemanys va acabar en un camp de presoners de guerra nord-americà. Aquests oficials van escriure una sèrie d'informes, els quals van ser utilitzats pels nord-americans per estudiar les tàctiques militars d'altres exèrcits, sabedors que en la història (i en la guerra), les situacions es repeteixen de forma inesperada, constantment. **Aquests informes parlaven d'un fet molt inusual: un sol tanc pesat KV va tallar el subministrament de la 6a Divisió Panzer durant vint-i-quatre hores.**

Tot i que ni tan sols hi ha una acord unànime sobre si el tanc soviètic era un KV-1 o un KV-2 (que tenien un cos idèntic, però el KV-2 comptava amb una torreta molt més gran i un canó M-10 de 152 mm), aquests tipus de tancs provocaven un impacte psicològic tan gran en les files alemanyes que la presència d'un sol tanc podia suposar un vertader mal de cap.

Així, la nit del 23 al 24 de juny de 1941, el 6è Grup Panzer alemany va topat amb un KV (obviarem el model exacte), un dels pocs supervivents de la 2a Divisió de tancs russos després de ser aniquilats pels alemanys amb ajut de cobertura aèria dels seus avions, però capaços de detenir l'avanç de les forces alemanyes, les armes dels quals eren inefectives contra aquesta mena de bèstia russa. Un informe de la 1a Divisió Panzer relata com van anar els enfrontaments el dia anterior amb els KV russos. La descripció del que va passar sembla increïble. Tancs russos avançant, tancs i canons alemanys disparant a 800 iardes (uns 725 metres), després disparant a menys de 100 metres i els obusos rebotaven (literalment) a l'impactar contra el blindatge dels tancs soviètics. L'escena final és fàcil d'imaginar: els tancs avançant impunement entremig de les files alemanyes passant per sobre seu. Van aconseguir immobilitzar alguns tancs KV disparant-los a boca de canó o amb mines posades a poca distància dels tancs. Res més.

Una desbandada digna dels episodis més esfereïdors patits pels alemanys fins llavors (recordem que corria el juny del 1941 i els alemanys no havien patit en aquella guerra ni una sola derrota, ni un sol contratemps).

A tot això, camperols locals (som a Lituània) afirmaven que el tanc havia arribat aquell dia, que s'havia aturat a la cruïlla i que s'havia quedat allà esperant sense fer ni un sol moviment. Quan una columna alemanya de ferits alemanys i de presoners soviètics va veure el tanc pensaven que estava destinat a una batalla propera i s'havia quedat enrere. Llavors la columna va ser descoberta pel tanc, els alemanys van obrir foc i van haver de tornar a la base. Els quarters generals alemanys esperaven un contraatac soviètic i van imaginar que havia començat i que la columna s'havia topat amb ell de cara. El KV va tenir la idea d'arrencar una línia telefònica, desconnectant la 6a Divisió Panzer dels quarters generals. Mentrestant, un comboi de combustible i municions que abastia el front alemany també va topar amb el tanc. El comandant del grup va comptar 12 camions en flames pocs minuts després. Durant quilòmetres, un enorme embús de les forces de subministrament alemanyes ocupaven la carretera a banda i banda. I allà estava el tanc, immòbil. Per què no es movia? Quin motiu tenia per estar allà? Li faltava combustible?

Els alemanys van tardar temps a adonar-se que era un sol tanc. Aquella potència de destrucció i aquella capacitat per aturar forces alemanyes havia de ser fruit del contraatac rus. El dia següent, el tanc continuava allà, impassible, immòbil sota l'ardent sol d'estiu. El comandament va donar l'ordre d'eliminar aquell tanc fos com fos: la divisió alemanya necessitava subministraments urgentment. Els alemanys van instal·lar una bateria AT de 50 mm a l'esquena del tanc rus. Es van poder apropar tant que semblava bufar i fer ampolles. Els tripulants del tanc ni van adonar-se de la presència de la bateria. Dispars. Almenys vuit obusos van impactar contra el tanc rus. Semblava que tot havia acabat. Uns minuts després, sota la sorpresa alemanya, el tanc va començar a girar la torreta. Es creu que van tardar tan perquè el cop dels obusos contra el blindatge del tanc sona tan ensordidor com les campanes d'una catedral gòtica a cau d'orella: els timbals de la tripulació devien esclatar literalment (i recordem que l'interior d'un tanc és un forn a ple estiu!). El tanc obre foc i rebenta o inutilitza tots els canons de la bateria alemanya.

Seguim. Els alemanys intenten destruir el tanc amb foc indirecte d'un obús de 105 mm, però no van poder atacar-lo. Llavors, els alemanys van demanar al quarter general una bateria antiaèria de 88 mm. Van disparar a 2000 m de distància i res. El tanc seguia allà. Esperant. Van apropar la bateria a 700 metres, però el tanc estava preparat: va destruir la bateria alemanya amb un sol tir. L'estat d'ànim dels alemanys estava destrossat. Com es podia haver creat una bèstia com aquella? Els nostres tancs no poden fer res contra ell, ni els nostres canons, ni els soldats. Tota la maquinària bèl·lica alemanya aturada per un sol tanc?

Els alemanys van decidir que els pagesos locals donessin menjar a la tripulació del KV. Així, quan el soroll s'acabés, especialistes en mines podrien acostar-se i posar càrregues explosives sota el tanc. Va sentir-se explosions aterradoras. Encara no havia

disminuït el so dels explosius, que el KV va respondre obrint foc amb una de les metralladores. Què havia passat? No eren prou potents els explosius? Havia fallat l'equip que les havia posat? Qui són aquests tripulants i què dimoni és aquest tanc i què representa?

L'endemà, els alemanys van poder observar com les càrregues només havien danyat una de les erugues que necessita el tanc per avançar. Així que el quarter general els va lliurar més armes, entre les quals es comptaven més bateries de 88 mm. Els alemanys comptaven amb el tanc Panzer 35(t), ineffectiu contra el KV, però diversos tancs podrien distreure el KV... així que s'hi van apropar. El tanc sabia que no podria disparar tan ràpidament contra ells. Restava a l'espera (no oblidem que no es podia moure perquè tenia una eruga malmesa). Aprofitant l'esquer, els alemanys van instal·lar la bateria de 88 mm prou a prop com per intentar perforar el tanc. Van fer foc. Diana. El tanc rus va intentar girar la torreta cap a la bateria alemanya, la qual va disparar un altre cop i un altre... La torreta es va aturar. Els alemanys, incrèduls, van enviar un equip amb mines perforants que van foradar el costat del tanc. Explosions. Van esperar mitja hora. Ningú gosava apropar-s'hi. Quan, a la fi, els més agosarats van arribar al tanc, van observar com només dos dels explosius adherits havien fet forat en el blindatge. Llavors algú va colpejar el tanc... I, com a resposta, la torreta es movia altre cop!(!?) Es van sentir crits i els alemanys van córrer espantats. Algú va llençar una granada per un dels forats del tanc. L'explosió va arribar a obrir l'escotilla de la part superior.

Quan els soldats alemanys van apropar-se altre cop al tanc, van trobar-hi sis tripulants morts. Van enterrar-los fent honor a la seva valentia. Encara avui es desconeixen les identitats d'aquells joves, però les restes es troben avui al cementiri de Raseiniai, traslladades allí el 1965, i la làpida resa: **“Yershov P.E., Smirnov V.A., un guerrer amb les inicials Sh. N. A., i tres guerrers desconeguts”**.